

[Birthe Hansen]

ge tandplejetilbud, altså en for kommunerne frivillig ordning, og igen vil de økonomiske nedskæringer, som løbende har fundet sted under den borgerlige regering, gøre dette illusorisk. Disse mennesker, der i dag praktisk taget ikke får nogen tandpleje til trods for et betydeligt behov, vil altså heller ikke med denne lov blive tilgodeset.

I § 6 er vi så nået frem til tilbuddet om forebyggelse og diagnostik for voksenbefolkningen. Glimrende tanker, hvis bare indenrigsministerens økonomiske rammer for sygesikringstandplejen ikke bliver sådan, at pengene til forebyggelse alene hentes fra tilskuddene til behandling, for så vil folks udgifter til tandpleje øges yderligere og benyttelsen af tandplejetilbuddet formentlig falde hos dem, der har det største behov. Forebyggelse er godt, men det kan nu engang ikke erstatte behandling dér, hvor den er påkrævet.

Administration og samordning kan der siges meget om, men blot dette: kan amter og kommuner være tjent med, at den koordination, der peges på, mellem offentlig tandpleje og tandplejen i privat praksis, og som de skal sikre finder sted, varetages af et forum, der er etableret for at klare spørgsmål på overenskomstområdet?

Sluttelig vil ministeren også i en forsøgsperiode give tandplejere mulighed for selvstændig kompetence til at arbejde uden instruktion og tilsyn fra en tandlæge. Bagtanken her er vel ikke, at lønomkostningerne så kan skæres ned til en tredjedel eller halvdelen af det nuværende? Og noget uforsvarligt er det vel også at lade den mindst kvalificerede stille diagnosen, når forskningen i de senere år vedrørende tandsygdommes natur og udvikling gør diagnose og visitation til en yderst central funktion i børnetandplejen.

Alt i alt er der ret meget negativt i dette lovforslag. Det er hverken til gavn for brugerne, for samfundsudviklingen eller for børnetandplejen, og derfor må vi afvise det.

Dagmar Mørk Jensen (RV):

Baggrunden for de to forslag, vi behandler her i dag, er, at det forebyggende arbejde er lykkedes over al forventning. Tilmød kan vi konstatere, at i dette tilfælde har det fri erhverv og de offentligt ansatte så absolut trukket på samme hammel. De har suppleret hinanden på allerbedste facon, og begge parter

skal roses for, at man på dette område er nået frem til en passende blanding af liberalisme og social solidaritet, der giver de bedste resultater, og der er således ikke noget, der kan give folketinget anledning til væsentligt at forrykke den balance, der er vokset frem.

Tilbage står så at indrette den fremtidige tandpleje, så den bygger på de bedste af de erfaringer, man har gjort, og fra faglig side, ikke mindst i den rapport, der foreligger fra statens lægevidenskabelige forskningsråd, slås det udtrykkeligt fast, at cariesangreb stort set kan undgås, at det kan bedres, hvis det er sket, at det helt væsentlige er gode tandplejevaner, og at et system, der er baseret på forebyggende arbejde, er langt det bedste.

Med hensyn til den fremtidige tandpleje har det radikale venstre det udgangspunkt, at tandbehandling for børn op til 18 år bør være gratis. Det er klart, at den fremtidige tandpleje i Danmark bør bygge videre på den kommunale børnetandpleje. Det er helt givet, at man bør have kontakt med børnene tidligst muligt, og at kommunerne bør have ansvar for, at det sker. Der har været nogen uenighed om, hvor længe den gratis børnetandpleje skulle strække sig – jeg vil hellere sige den kommunale børnetandpleje – og nogle har ment, at den burde vare, indtil børnene er udvokset. Andre mener, at det er knap så væsentligt, og i hvert fald kan ingen fastlægge en bestemt alder, hvor det er tilfældet. Oven i købet støder det sammen med det synspunkt, at grænsen af praktiske årsager bør gå ved en skoleklasses afslutning, ikke mindst af hensyn til det udslusningsarbejde, der er væsentligt for at få den sikrest mulige overgang til voksentandplejen.

Alt taget i betragtning er der meget, der tyder på, at den grænse, der altid vil være vanskelig at sætte, kunne være den undervisningspligtige alder, således at overførsel derefter sker, men dog sådan, at igangværende behandling færdiggøres, specielt vedrørende tandregulering.

Det radikale venstre mener, at tandplejen skal være gratis op til 18 år, det vil jeg gerne slå fast. Men det kunne man klare ved at lade den kommunale tandpleje gå til 16 år, derefter yde fuld refusion op til 18 år og så i øvrigt fortsætte aftrapningen af den såkaldte ungdomsordning. Dette spørgsmål vil vi me-